

ærede Ordfører ansøgte, staa fuldstændig i Klasse med andre Spørgsmaal, som Pupilautoriteterne have at afgjøre. Det ærede Medlem ansøgte, at Dørigheden vilde være vanskelig stillet, og dertil sluttede ogsaa det ærede Medlem for 10de Kreds (Sessen) sig, og det ærede Medlem for 5te Kreds (Drenbøll) henviste til, at han selv var Dørighedsperson, hvad der jo vilde være en Grund til at tillægge hans Udtalelser i saa Henseende nogen Vægt. Jeg er i samme Situation, men jeg kan ikke skjønne, at disse Spørgsmaals Afgjørelse vil frembyde nogen væsentlig Vanskelighed for Dørighedspersonen, og jeg tror heller ikke, at det ærede Medlem vil komme i den Stilling, at han vil føle sig generet deraf. Det vil være det Almindelige, at begge Parter ere fuldstændig enige om de konkrete, foreliggende Omstændigheder, om hvad det er for en Begivenhed, der er indtraadt, som giver Lærlingen Anledning til at forlange Forholdet hævet. Men i saa Fald vil det være en ganske simpel Ting for Dørigheden ligesom for enhver Anden, at danne sig et Skjøn, om der foreligger en tilstrækkelig Grund til at forlange Forholdet hævet. Der kan jo imidlertid ogsaa forekomme Tilfælde, hvor de faktiske Omstændigheder ere omtvistede, idet det, der ansøres som Grund til at faae Kontrakten hævet, fra Mesterens Side paastaas kun at være et Paaskud af Lærlingen eller hans Forældre, medens der i Virkeligheden skal ligge noget Andet bagved. I saadanne Tilfælde maa naturligvis Dørigheden skaffe sig de fornødne Oplysninger; men det ærede Medlem vil jo af sin rige Erfaring vide, at det i Almindelighed ikke vil være vanskeligt for Dørigheden at skaffe sig paalidelig Kundskab om de faktiske Forhold, uden at der foreligger en Rettsforhandling. — Det ærede Medlem henviste endvidere til, at Skjønnsforretningen vilde frembyde særlige Vanskeligheder, idet det synes at være hans Mening at det i de her foreliggende Tilfælde vilde blive vanskelige for Skjønsmændene at afgive Skjøn end i andre Skjønstilfælde, eller at de i disse Tilfælde maatte udfolde en større Virksomhed for at skaffe sig Sagen oplyst. (Drenbøll: Hør!) Det ærede Medlem siger Hør, men har imidlertid neppe gjenmentenkt sit Raisonnement tilfulde. Det ærede Medlem veed jo nok, at det meget hyppig forekommer, at Skjønsmændene, naar de stride til deres Forretning, intet kende til det faktiske Grundlag. Det er næst Noget, som vil være meget hyppigt og maaske det praktisk Almindelige i de her omhandlede Sager. Det vil saaledes ofte være Tilfældet, at der ikke foreligger Andet for Skjønsmændene, end at en Lærling er løbet af Læren. Naar Mesteren ikke ønsker en saadan Lærling tilbage, men anlægger Sag mod ham eller hans Forældre til Erstatning, vil Proceduren ordentligvis kun dreie sig om, hvorvidt Lærlingen har været berettiget til at løbe af Lære eller ikke, men ikke om de

nærmere Vilkaar for Kontrakten. Finder Dommeren nu, at Lærlingen har havt Uret, vil han dømme Lærlingen til at give Erstatning, og dennes Størrelse vil da ordentligvis blive fastsat efter uvillige Mænds Skjøn. Skjønsmændene maa da tage Parterne for sig, for at faae oplyst, for hvor lang Tid Kontrakten er indgaaet, i hvor lang Tid Lærlingen har været i Lære, og de øvrige Punkter, som maa komme i Betragtning i saa Henseende. Det Almindelige vil være, at disse Spørgsmaal ikke, udover hvad der fremgaar af Lærlingekontrakten, have foreligget under Proceduren, saa at Domsakten ikke vil indeholde Oplysning derom, og det bliver derfor Parternes Sag, hvis de vilde have Skjønsmændene med sig, at give dem, særlig ved Hjælp af Lærlingekontrakten, disse Oplysninger, saa nøjagtigt som muligt. — Jeg kan herefter ikke se retiere, end at Ændringsforslaget i alle Henseender vil være overmaade hensigtsmæssigt. Jeg kan fuldstændig samstemme med det ærede Medlem i at foretrække det Forslag, der var stillet af Udvalget til 2den Behandling; men da vi ikke have kunnet naae dette, synes jeg, at der er god Grund til at tage det Mindre, som det her foreliggende Ændringsforslag indeholder.

Ordføreren (Mazén): Da Udskilligt af det, jeg kunde have ønsket at sige, allerede er fremført dels af den høitærede Minister, dels af det ærede Medlem, der nu satte sig, skal jeg kun gjøre nogle korte Bemærkninger. Hvad selve Tanken i vort Ændringsforslag Nr. 5 angaar, skal jeg ikke komme tilbage til den, men blot gjøre opmærksom paa, at Udvalgets Opfattelse af Dømmet med Loven har været den, at Forholdet skal gjøres taaleligt for begge Parter, at man ikke ensidigt skal paafe Mesterens eller Lærlingens Interesse, men begges Interesse, og til Gyldestgjørelse af Lærlingens Interesse hører nødvendigt, at han, naar Omstændighederne ere af en saadan Bestaafenhed, at han har billigt Krav paa at slippe ud, ogsaa maa kunne komme ud af Forholdet. Med Hensyn hertil kan jeg henholde mig til, hvad det ærede 3die Medlem for 5te Kreds (Drenbøll) ansøgte overfor det ærede 1ste Medlem for 10de Kreds (Sessen). Spørgsmaalet bliver da blot om Gjennemførelsen. Ja, i saa Henseende ere vi noget uheldig stillede, thi da vi søgte at gennemføre Tanken paa en Maade ved 2den Behandling, mødte det Indsigelse, og nu, da vi have været saa heldige at faae en Affattelse, der tiltaler den høitærede Indenrigsminister, er der ærede Medlemmer, der gjøre Indsigelse. Det forekommer mig dog, at naar man er en saa varm Tilhænger af Tanken, som den ærede 3die Landskingsmand for 5te Kreds (Drenbøll) er det, kan man nok bære over med mulige mindre heldige Bestemmelser i Henseende til Gjennemførelsen. Særligt kan jeg heller ikke indvømme, at Gjennemførelsen er uheldig. Jeg var